ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo
Winaray nga Edisyon
Tuig LVI Ihap 18
Septyembre 21, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Kasuhan hi Marcos! Magrebolusyon kontra korapsyon!

Padayon an pagrabunos han mga protesta ha bug-os nga nasud kontra ha sistema han korapsyon han estado. Gin-eespiho hini an nagsasalwak nga kangalas han hiluag nga masa han katawhan Pilipino kontra ha ura-ura kadako nga burukrata-kapitalista nga pandambong han rehimen Marcos.

Ha desperasyon nga panalipdan an kalugaringon ha kangalas han katawhan, pirit nga nagpapahamot hi Marcos agud baliskaron an maiha na niya nga reputasyon nga pasimuno han korapsyon. Samtang gin-gigipit an pira nga pulitiko nga karibal ngan bisan mga alyado nga diri nagsesentro han kikbak, pirit nga gintatahuban ni Marcos an kalugaringon nga papel ha hiluag nga korapsyon.

Ginbug-os ni Marcos an usa nga waray pulos nga "independyente nga komisyon" nga kunuhay mag-iimbestiga ha maanomaliya nga mga proyekto nga *flood control*. Taktika la ini nga imbestigasyon nga iginmando ni Marcos Jr agud lipungon an katawhan ngan igpahirayo ha iya an atensyon.

Tinuod nga hi Marcos an utok han korapsyon ha likod han mga maanomaliya nga proyekto ha *flood control*, nga ginbuhusan niya han masobra ₱1 katrilyon tikang han liningkod ha poder hadton 2022. Sugad han ngatanan nga iya ginsundan, hi Marcos naghahakin han bilyun-bilyon kapiso tikang ha kikbak ha multibilyon nga mga kontrata han gubyerno, kalakip an mga kalsada, tulay, riles, ngan iba pa nga dagko nga proyekto ha konstruksyon, hasta na liwat ha ismagling, kontrata ha depensa, kontrata ha pagpapaplete han tuna, ngan damo kaupay nga pamaagi han pangawat ha kwarta han katawhan.

Nagpapakahayahay ngan napatakas ha kahuralwaan an pinuno nga burukrata-kapitalista nga hi Marcos. Lanong an hangyo niya nga multimilyon kapiso nga eksklusibo nga mga konsyerto ngan garboso nga pangaon sugad han ginhimo ha iya kaadlawan diri pala maiha. Grabe hiya nga ginsukna ha paglupad ngadto ha Singapore para la magkita han karera han mga kotse. Gin-gamit niya ngan han iya asawa an pondo han katawhan agud himuon nga personal nga bakasyunan an Malacañang, para ha kapritso han ira pamilya.

Butaray nga nagbinuwa hi Marcos han nagpostura nga kausa ha katawhan ha kangalas ha korapsyon, ngan han magsering nga kun diri hiya presidente maupod liwat hiya ha mga protesta. An tinuod, katin ni Marcos an mapanmuypoy nga poder han pasista nga estado nga gin-gagamit niya agud pamingawon an katawhan ngan puypuyon an ngatanan nga porma han pag-ato han katawhan.

Buhi an sulundanon han 14-katuig nga pasista nga diktadura ngan pagpuyas ha pondo han katawhan han iya amay nga hi Marcos Sr. An mga organisador ngan kaapi han mga unyon han trabahador, mga asosasyon ha komunidad, mga organisasyon han estudyante, hasta na liwat an mga tag-undong han tawhanon nga katungod ginsasarbeylans, ginriringgal ngan target han madarahug nga pag-atake han mga ahente han

estado. Gatus-gatos pa gihapon nga priso pulitikal an nakapriso. Waray wantas an mga pagtalapas ha tawhanon nga katungod ngan internasyunal nga makatawo nga balaud ha pagimponer ni Marcos han balaud militar ha yukut-yukot nga barangay ha kabaryuhan agud puypuyon an pagdepensa han katawhan ha ira tuna ngan pakabuhi kontra ha pagsulod o pagpapahiluag han mga plantasyon ngan operasyon nga mina.

Hi Marcos, pinuno han burukrata-kapitalista nga estado, an hadi han korapsyon. Hiya an pinuno nga pasista nga may puthaw nga kamot agud rumkon an ngatanan nga natipa ngan naato. Hiya an pinuno nga "Tuta han Kano" ngan suruguon nga nagseserbe ha estratehiko nga mga interes han imperyalista nga US ha ekonomiya, pinansya, ngan militar.

Biktima an mga Pilipino han hiluag ngan unob ha sistema nga korapsyon ngan pasismo. Nag-aantos hira ha nadudunot nga serbisyo pankatilingban, paghitaas han gastos ha panginabuhi, himubo nga suhol, samwak nga kawaray hin trabaho, kawaray hin pakabuhi, ngan pankabug-usan nga paggrabe han sosyo-ekonomiko nga kamutangan. Nabuhat ngan nagpoprotesta hira agud kasuhan hi Marcos ngan papagbatunon an mga korap.

Kinahanglan padig-unon han mga Pilipino an ira pagkaurusa, tukuron an ira mga organisasyon, ngan pahiluagon ngan papintason an ira mga protesta ha tiarabot nga mga bulan. Kinahanglan nira ibuksas ngan igsalikway an pira nga pwersa nga nasingabot ha protesta nga kontra-korapsyon nga nagdedepensa kan Marcos kabalyo han benepisyo ngan pusisyon. Nagseserbe hira ha mga larang ni Marcos nga pakalmahon an protesta. Kundi pakyas hira tungod kay an mga buaw ngan waray pulos nga pamostura ni Marcos dugang la nga nagsusungo ha kagiusan protesta. Nagkukusog an guliat para ha pagbubul-iw o pagpapatalsik kan Marcos ngan ngatanan nga korap ha estado.

Samtang ginpapahiluag, an mga protesta kontra kan Marcos ngan ha hiluag nga korapsyon kinahanglan isahon ngan isumpay han katawhan Pilipino ha pankabug-usan nga pakigbisog agud tapuson an matalumpigunson ngan matiyupion nga sistema nga bagakolonyal ngan bagapyudal. Ini nga sistema aada ha ilarum han makaklase nga pamumuno han dagko nga kumprador burgesya, mga burukrata kapitalista, ngan dagko nga agaron maytuna.

Ini nga mga klase ha Pilipinas igin-anak han imperyalismo nga US ngan nagkokontrol ha neokolonyal nga estado. Ngatanan hira may baratunon, niyutiyo ngan nakikigkonsabuhay ha imperyalismo nga US ha pagdambong ha karikuhan han nasud ngan ha pasista nga panmuypoy ha hiluag nga masa han katawhan. Ha partikular, gamit han mga burukrata kapitalista an poder han estado agud kawaton an kwarta han katawhan ngan magpariko ha ngatanan nga porma han korapsyon.

Ha katapusan, an pakigbisog kontra ha korapsyon ngan ngatanan nga porma han pananalumpigos ha katawhan Pilipino labaw pa ha pagtatanggal kan Marcos o bisan ha pagpapatalsik ha bug-os nga gubyerno. Magagabot la an gamot han sistemiko nga korapsyon pinaagi han demokratiko nga rebolusyon han katawhan para tapuson an tulo nga demonyo nga burukrata kapitalismo, imperyalismo ngan pyudalismo. Iginpapasulong ini han Partido Komunista ng Pilipinas nga katin an Bagong Hukbong Bayan komo prinsipal nga hinganiban agud rub-on an armado nga kusog han reaksyunaryo ngan neokolonyal nga estado.

Gin-aaghat han Partido an katawhan Pilipino nga mas pakusgon an ira mga rebolusyunaryo nga organisasyon, pahiluagon an ranggo han National Democratic Front, ngan suportahan an, ngan umapi ha, Bagong Hukbong Bayan.

Nananawagan an Partido ha kabatan-unan nga kumadto ha hiluag nga kabaryuhan diin padayon nga ginpapauswag han rebolusyunaryo nga kagiusan an mga organo han pampulitika nga poder. Iginpupundar ini ha balayan han mga rebolusyunaryo nga organisasyon masa han parag-uma, kabatan-unan, kababayin-an ngan iba pa nga demokratiko nga sektor, kabakyang an hukbo han katawhan. Nagseserbe ini nga liso han demokratiko nga gubyerno han katawhan nga masaliwan ha dunot ngan niyutiyo nga gubyerno ha takna nga makab-ot an rebolusyunaryo nga kadaugan ha armado nga pakig-away para ha nasyunal nga katalwasan ngan pankatilingban nga hustisya. AB

ANG Bayan

Tuig LVI Ihap 18 | Septyembre 21, 2025

Igin-gagawas an Ang Bayan ha lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Winaray ngan Ingles. Nakarawat an Ang Bayan han mga kontribusyon ha porma han mga artikulo ngan balita. Gin-aaghat liwat an mga mambarasa nga magpaabot hin mga suson ngan rekomendasyon ha ikauuswag han aton mantalaan.

Gin-uunod

Editoryal: Kasuhan hi Marcos! Magrebolusyon kontra korapsyon! 1
Korapsyon, ginbaha han protesta 3
Pakigbisog kontra mina ngan *dredging* 4
Tropa ngan kampo han AFP, gin-atake 5
Mga martir han Peñablanca, ginhandum 5
AKP, iginlansar ha butnga han atake han AFP 5
Protesta kontra base militar han US ha Pilipinas 5
Kagiusan pagtutul-id ha PKM ha Negros 6
Pag-aresto ngan pan-gigipit han AFP 7
Pagdelatar han pagbista ha kaso ni Duterte ha ICC 7
Mga protesta 7
Ha dagmit nga pulong 8
Makatadungan nga presyo han tabako, igin-insister 9
"Scam hub," pangunguripon ha mga migrante 10

An Ang Bayan igin-gagawas duha kabeses kada bulan han Komite Sentral han Partido Komunista ng Pilipinas

ang.bayan@cpp.ph

Korapsyon han mga burukrata-kapitalista, ginbaha han protesta

Narunapulo kayukot nga kabatan-unan ngan katawhan an nagrabunos ha kakalsadahan ha naglabay nga duha kasemana agud hiluagan nga kundenaron an wala-tuo nga korapsyon ha ilarum han rehimen Marcos. Iginpanawagan nira an pagpapabaton ngan pagpapapriso ha ngatanan nga mga dabi ha anomaliya labina ha mga proyekto nga *flood control*.

Nagin landaw an paggios han narunapulo kayukot ha Luneta Park ha Manila yana nga Septyembre 21 ha pangunguna han mga grupo han kabatan-unan, alyansa nga TAMA NA (Taumbayan Ayaw sa Magnanakaw at Abusado Network Alliance), ngan han Bagong Alyansang Makabayan. Ginbaha han mga tawo an Luneta agud ig-insister nga "TAMA NA! Paundangon an pangurakot! Ngatanan nga dabi, kinahanglan papagbatunon!"

Tinambong ha protesta an mga trabahador, parag-uma, kablas ha syudad, tawo ha singbahan, kababayin-an, magturutdo, propesyunal ngan iba pa nga sektor.

Grupo-grupo nga tinambong an mga siklista, *rapper, rider, drag queen* ngan iba pa nga grupo nga syahan nga matambong ha usa nga protesta. Nagyakan ha programa an mga tinaglawas han progresibo nga partido, lider-masa, padi, ngan mga biktima han baha ngan kalamidad.

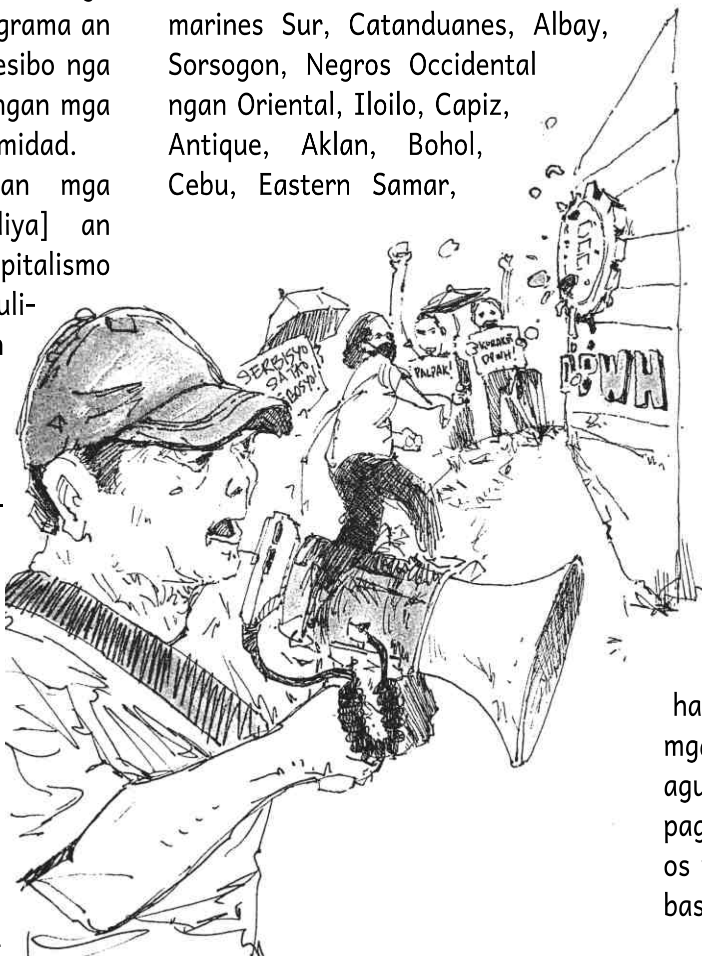
"Ginpapamatud-an [han mga nabubuksas nga anomaliya] an hampak han burukrata kapitalismo diin gin-gagamit han mga pulitiko an ira pusisyon ngan impluwensya... agud padakuon an ira karikuhan ngan poder," pahayag han Bagong Alyansang Makabayan.

Igintutdo nira hi Ferdinand Marcos Jr komo prinsipal nga may baratunon ha makarimadima nga korapsyon ha mga proyekto nga *flood control*. Ginsukna han grupo an switik nga pagdiwara ni Marcos ha korapsyon bisan kun hiya an nagproponer, nagpirma ngan nagpatuman ha nasyunal nga badyet. Mapakadto an Bayan ha Mendiola agud sukton hi Marcos.

Kadungan hini, kinahanglan liwat kuno papagbatunon hi Sara Duterte ngan Rodrigo Duterte ha pagmalgastar ha confidential and intelligence funds, ha Pharmally scam, ngan iba pa nga korapsyon. Kaparte hira han sistematiko nga korapsyon ha nasud.

Labot ha Luneta ngan Mendiola, iginhimo liwat an paggios ha EDSA People Power Monument ha Metro Manila.

Ha iba pa nga parte han nasud, iginhimo an mga demonstrasyon ngan aktibidad ha Ilocos Norte, La Union, Pangasinan, Benguet, Cagayan, Isabela, Pampanga, Bulacan, Oriental at Occidental Mindoro, Camarines Sur, Catanduanes, Albay, Sorsogon, Negros Occidental ngan Oriental, Iloilo, Capiz, Antique, Aklan, Bohol, Cebu, Eastern Samar, Leyte, Misamis Oriental, Davao del Sur, ngan South Cotabato.

Hiluag nga kagiusan protesta

Antes an pagduruyog ha Luneta ngan EDSA, nagin landaw na an hiluag nga partisipasyon han mga kabatan-unan ngan iba pa nga demokratiko nga sektor agud atuhan an korapsyon. Magkalain-lain nga mahimuon nga porma han protesta an iginhimo ha bug-os nga Pilipinas.

Kaupod hini nga mga paggios an mga *walkout* ngan boykot ha klase ha naglabay nga semana han masobra 16,000 nga mga estudyante, magturutdo ngan empleyado ha University of the Philippines ha Los Baños (7,000), Diliman (5,000), Baguio (1,800), Cebu (1,000), Manila (600), Mindanao (600), Pampanga (200), Visayas (200), ngan Tacloban (120). Naghimo liwat hin mga piket ngan demonstrasyon ha masobra 40 nga mga pampubliko ngan pribado nga unibersidad, kaupod an pinakadagko ha nasud ha Ateneo de Manila University (2,000), Saint Louis University (1,000), Cavite State University (400), Bulacan State University, Tarlac State University, Bicol University, Mindoro State Unversity, Visayas State University, Mindanao State University-GenSan, Xavier University ngan mga eskoylahan ilarum han One Taft Alliance.

Haros kada adlaw an piket han mga nasyunal ngan lokal nga grupo ha Metro Manila kalakip an ha Quezon City, Manila, Navotas City, Caloocan City, Muntinlupa City, Taguig City ngan Marikina City. Ha bug-os nga mga bungto, sugad ha Hagonoy, Bulacan, humugos an mga residente ha kakalsadahan agud kundenahon an palpak nga pagresolba ha baha nga haros bug-os nga tuig na nga waray paghuhubas. Ginios liwat an 6,000 nga resi-

Sundan ha paypay 4

Pakigbisog kontra mapanhibang nga mina ngan *dredging*

Nahireport ha naglabay nga mga semana an pira nga nakab-ot nga kadaugan ngan nagpapadayon nga pag-ato han mga residente ha mga mapanhibang nga pagmimina ngan *dredging* ha Ilocos Sur, Kalinga, Nueva Vizcaya, Mindoro ngan Sorsogon.

Ha Ilocos Sur, naduso han duruyog nga paggios han katawhan an lokal nga gubyerno nga magyakan ngan magpahayag han pagpapaundang ha operasyon han mapanhibang nga operasyon nga *dredging* han Isla Verde Mining and Development Company ha gibwangan han Lower Abra River ha lupgop han prubinsya. Hadton Septyembre 2, nagpahayag an lokal nga gubyerno nga pauundangon an operasyon bunga han duruyog ngan waray hunong nga paggios han mga komunidad.

Ha Kalinga, nahipabasura han mga minoriya an igin-gawas nga bogus nga Free, Prior and Informed Consent para ha Saltan Dam nga proyekto han kompaniya nga Australian nga JBD Water Power Inc. Nahibaruan ini han mga residente hadton Septyembre 15 kadungan han pagsalawad nira han mga petisyon ha National Commission for Indigenous Peoples agud ipabasura an FPIC para ha Saltan Dam ngan Upper Tabuk Hydropower Project (UTHP). Iginbalita liwat ha ira nga an FPIC para ha UTHP posible liwat bawion ngan ipabasura.

Ha Nueva Vizcaya, nagbarikada an mga residente han Barangay Bitnong, Dupax del Norte ha ira katunaan tikang Septyembre 17 agud ulangan an pagpasulod han mga gamit ha pagmimina han Woggle Corporation, usa nga kompaniya nga nakabase ha United Kingdom. Tungod ha hiluagan nga pagtipa han katawhan ha plano nga eksplorasyon, temporaryo nga ginpahunong han kompaniya an ira operasyon.

Ha Oriental Mindoro, iginlansar an usa nga *prayer rally* hadton Septyembre 6 ha merkado ha bungto han Gloria agud tipahan an *dredging* ha isla. Tinambong ha paggios an magkalain-lain nga asosasyon, organisasyon, singbahan, mga pulitiko, ngan residente tikang Calapan City tubtub Bansud. Sering nira, sobra nga nakakahibang ha baybayon ngan hulga ha pakabuhi han mga parupangisda an *dredging.*

Ha Sorsogon, nahipasuspendir han mga residente hadton Septyembre 10 an permit han Siating Construction and Development Corporation para ha pagkwari han bato ngan baras ha Barangay San Roque ha bungto han Bulusan. Iginbasar han gubernador an desisyon ha ginsalawad nga *position paper* han San Roque Ecological Initiative han Barangay San Roque. Sering han mga residente, iligal an kwari tungod kay waray pampubliko nga konsultasyon. Hirani liwat ini ha Bulusan Volcano Natural Park (BVNP), nga usa nga *protected area.* AB

Tikang ha paypay 3

dente han Pampanga kontra korapsyon. Naglansar liwat han pira kaadlaw nga ukoy-pasada an mga grupo ha transportasyon. Gintagan liwat porma an sobra nga kangalas han katawhan ha pagprotesta ngan paglabog han lagay ngan pintura ha mga upisina han ahensya han gubyerno ngan kontratista nga dabi ha korapsyon.

Ha diri mamenos ha 16 nga unyon ilarum han Kilusang Mayo Uno, naglansar hin protesta kada panginudto ngan pag-uli an mga unyon ha Nexperia Phils, PUP Janitors, Philfoods Fresh-Baked Products, Pambato Cargo Forwarders, Daiwa Seiko Philippines Corp ngan damo nga iba pa. Guliat nira: Marcos, kumander-*in-thief* papagbatunon! Wala-tuo liwat an pagprotesta ngan pagbabagting han mga lingganay han singbahan, duruyog nga pangadi, pagtatayok han kandila, pagsasab-ong ngan pagpipilit hin mga balatengga ngan *poster*, paghimo han mga kanta ngan rap, sayaw-protesta ngan *zumba, fun ru*n ngan iba pa nga porma han paggios.

Nagporma liwat an pagkundena ha anomaliya ha tigda nga pagbugos ha magkalain-lain nga balitang han mga sumpayan, alyansa ngan asosasyon. Klaro an mensahe han kagiusan protesta: panunukot ngan baratunon. AB

UP-Los Baños, September 19, 2025

Tropa ngan kampo han AFP ha Negros Occidental ngan Quezon, gin-atake han BHB

HA BUTNGA HAN mas natikagrabe pa ngan dirudiretso nga mga operasyon militar han Armed Forces of the Philippines (AFP) ha kabaryuhan, nakapaghimo an Bagong Hukbong Bayan (BHB) han mga armado nga aksyon ngan aktibo nga depensa ha Negros, Quezon, ngan Mindoro.

Ha Negros Occidental, ginpabuthan han BHB-Northern Negros (Roselyn Jean Pelle Command) an nag-ooperasyon nga tropa han 79th IB ha Purok 5, Barangay XI (Gawahon), Victorias City hadton Septyembre 14 han gab-i. Nasamaran an pira nga sundalo, nga nagseserbe nga protektor han agaron maytuna nga nanlulupot han tuna.

Ha Quezon, utro nga ginpabuthan han BHB-Quezon (Apolonio Mendoza Command) hadton Septyembre 4 han gab-i an bag-o nga tindog nga kampo militar han 85th IB ha Barangay Cogorin Ibaba, Lopez. Ikaduha kabeses na nga gin-atake han BHB an kampo nga iginkalipay han mga residente.

Ha report diri pala maiha han BHB-Southwest Negros (Armando Sumayang Jr Command), ginpabuthan hini an nagkakampo nga tropa han 15th IB ha Sityo Patol, Barangay Caliling, Cauayan, Negros Occidental hadton syahan nga semana han Agosto.

Aktibo nga depensa. Nakaglansar hin kontra-atake an BHB-Mindoro (Lucio de Guzman Command) kontra ha naatake nga tropa han 1st IB ha Sityo Tugas, Barangay San Vicente, Roxas, Oriental Mindoro hadton Septyembre 9. Sigon ha yunit, dayon hini nga nabantayan an presensya han pwersa han 1st IB sanglit dagmit nga nakapangandam, nakapusisyon ngan nakapagpabuto an mga Pula nga mangaraway.

Napatay ha agway an usa nga sundalo ngan nasamaran an duha nga iba pa. Samtang, ginpasidunggan han BHB-Mindoro hi Ka Kardo, 33, Pula nga mangaraway nga namartir samtang mabayanihon nga nakikig-away ha mga pasista.

Mga martir han Peñablanca, ginhandum

GINHANDUM HAN REBOLUSYUNARYO nga pwersa hadton Septyembre 11 an syahan nga anibersaryo han pagkamartir han mga kasama nga hira Ariel Arbitrario (Ka Karl), Erin Sagsagat (Ka Jorly), ngan Danielle Marie Pelagio (Ka Seed), an gin-ngaranan nga Peñablanca 3. An tulo ngatanan mga *hors de combat* nga makarimadima nga ginpatay han berdugo nga 502nd IB ha Barangay Baliuag, Peñablanca, Cagayan.

Komo paghinumdom ha ira maranggat nga kinabuhi, ngan hul-os nga kamabayanihon ngan amot ha nasyunal-demokratiko nga rebolusyon, naglansar hin pagpasidungog an rebolusyunaryo nga mga pwersa han Cagayan Valley nga may tema nga, "Paranggaton an bulawanon nga kamabayanihon han aton mga martir! Magtul-id ngan igpadayon an ginhasog nira nga dalan han rebolusyon!"

Pinakahitaas nga pagsaludar an iginhatag ha tulo ngan ginhinumdom an ira kinabuhi ngan pakigbisog komo mangaraway han katawhan. Naghalad han mga luwa ngan kanta an magkalain-lain nga mga grupo ngan indibidwal ha pagpasidungog. Pira ha mga iginpadayag an mga luwa nga Binhi ng Paglaya ni Amanda Echanis, Tagubilin at Habilin ni Jose Lacaba, ngan Hukbo ng Maralita ni Kerima Tariman. Nagbug-os liwat han *video tribute* an BHB-Cagayan Valley nga may pagbasa han luwa nga Silang mga Walang Kamatayan ni Emil Magalat. Nahuman an programa ha pagkanta han Mangahas ngan han Awit ng Pag-asa. Tinuod nga inspirasyon hira nga mga "di pangkaraniwan" ngan an ira diri mamamatay nga kadakilaan!

AKP, iginlansar ha butnga han atake han AFP

MADINAUGON NGA NAKAHUMAN an mga Pula nga mangaraway han Bagong Hukbong Bayan-Mindoro (Lucio De Guzman Command) han Abante nga Kurso han Partido ha luyo han grabe nga atake han pasista nga AFP. Kadak-an ha mga estudyante tikang ha ranggo han mga parag-uma ngan nasyunal nga minoriya. Iginlansar an pag-aram tikang Hulyo 29 tubtub Agosto 10.

Iginhimo an pag-aram agud isahon an pampulitika nga kapukawan ngan mas mapadig-on an panindugan han hukbo han katawhan. Iginpasulong ini ha bulig han lokal nga mga pwersa ngan masa ngan mga Pula nga mangaraway nga nagserbe nga sekyuriti ngan tag-undong ha pag-aram. Sering ni Ka Jomar, kumander han yunit, "Nagin madinaugon an pag-aram tungod ha matarum nga pagbasa han mga kasama ha sitwasyon, kabakyang an masa."

Protesta kontra base militar han US ha Pilipinas

NAGPROTESTA HA ATUBANGAN han US Embassy ha Pasay City an magkalain-lain nga grupo ha pangunguna han Bagong Alyansang Makabayan (Bayan) hadton Septyembre 16 agud kundenahon an natikagrabe nga presensya yana han mga tropa nga Amerikano, mga armas nga pan-gerra, *war games* ngan base militar han US ha teritoryo han Pilipinas. Paghandum liwat an protesta ha ika-34 nga anibersaryo han makasaysayan nga pagpapalayas han mga base militar han US ha Pilipinas.

Hadton Septyembre 16, 1991, masobra 170,000 nga patriyotiko nga mga Pilipino an nagtirok ha atubangan han Senado, agud ipanawagan an pagpabasura ha pagpapahilawig han RP-US Military Bases Agreement. Sigon ha Bayan, naatubang yana an nasud ha makababaraka nga pagbaliskad hiton nga kadaugan. Ha sinunod nga mga tuig ngan rehimen, ginbug-os an magkalain-lain nga kasarabutan ngan ligal nga basaranan han utro nga pagsulod han tropa militar han US ha Pilipinas. Kalakip hini an Visiting Forces Agreement ngan Enhanced Defense Cooperation Agreement nga nagin dalan para ha pagbalik han mga base militar han US ha nasud.

Koresponsal

Kagiusan pagtutul-id ha pagtukod han asosasyon masa ha Negros

Diri nahingangalimtan han mga residente han Marcia an pira kadekada na nga pagbulig han Partido ngan hukbo han katawhan ha ira komunidad. Ha maiha nga panahon, nagin kaupod nira an mga Pula nga mangaraway. Ha giya han Partido, napag-adman nira an Katilingban ngan Rebolusyon Pilipino, mga ispesyal nga kurso ngan iba pa nga nag-oorganisa ngan nagpapagios ha bug-os nga baryo. Gintagan solusyon an problema han ira kaapuy-apuyan kontra ha mga grupo nga parupanulis ha lugar nga butaray nga nanlupot han ira mga produkto ngan nagpatay ha ira mga kaurupdan ngan kabataan nga waray kapas umato. Nasirutan an mga lider hini nga grupo.

Ha ilarum han Ikaduha nga Dakila nga Kagiusan Pagtutul-id, nailansar nira an kontrapyudal nga pakigbisog kontra ha mga lokal nga agaron maytuna. Nagin madinaugon hira ha paghuman hini nga matiyupion nga mga pamaagi. Naidaug nira an diri paghahatag porsyento han ira ani. Ha bulig han mga kasama, nagin kahiaraan nira an pagpapatuman han simple nga kooperasyon ha buruhaton produksyon ngan iba pa ha baryo.

Sering nira, diri nira hadto makakab-ot an hustisya kun waray an Partido, hukbo han katawhan ngan bug-os nga rebolusyunaryo nga kagiusan.

Pagtutul-id ngan pagpasulong

Igindungan han taga-Marcia an pagtudlok han mga pagsasayop ngan kaluyahan ha ranggo han Partido, hukbo ngan organisasyon masa ha proseso han utro nga pagtutukod han tsapter han Pambansang Katipunan ng Magbubukid (PKM). Iginlansar nira an pagsuson ngan pagsuson-ha-kalugaringon. Ginsusnan nira an malangan nga pagtukod han PKM ngan an dagkot-parong nga estilo han buruhaton masa. Sering nira, waray tagan-atensyon an buruhaton ha pagpapahiluag han base panmasa. Pauru-utro an pag-aram han mga kurso ha PADEPA ngan iba pa nga diri naman haum ha presente nga ginkakaatubang nga problema ha baryo ngan base panmasa. An Partido, hukbo ngan bug-os nga rebolusyunaryo nga kagiusan dudrungan liwat nga nagsuson-ha-kalugaringon ha ira mga amot ha kabug-usan nga pag-atras ha nakataliwan nga mga tuig.

Ha katapusan nga parte han asembleya, iginlansar an eleksyon ha pagpili han tsirman ngan mga kagawad komo mga ikaduha nga tsirman ha magkalain-lain nga natad han buruhaton. Igin-eleher nira an hadto anay mga lider ha komite nga pan-organisa (OC) komo mga kagawad. "Katinan naton an iginhatag han taghimaryo nga responsabilidad," saad han bag-o nga eleher nga komite.

Dayon nga iginplastar an usa katuig nga programa han PKM para ig-isa an balitang han organisasyon masa. Target nira nga tukuron an komite nga rebolusyunaryo ha baryo sakob han unom kabulan. Antes hini, susrunod nira nga tutukuron an hul-os nga asosasyon masa han kabatan-unan, kababayin-an ngan mga pankultura nga trabahador. Papapelan liwat nira an buruhaton rekoberi ngan pagpapahiluag han base panmasa para mayda hiluag nga magigiusan an mga kaapihan ngan magserbe nga maniobrahan han Bagong Hukbong Bayan samtang gin-uungbawan hini an "pagpahaligot-ha-kalugaringon ngan sobra nga konsentrasyon."

Target liwat han asosasyon nga dudrungan nga konsolidahon an tanan nga pwersa pinaagi han buruhaton edukasyon ngan propaganda. Gintagan-duon hini an pag-aram ha Padepa, Rebolusyon, kurso ha gerra han katawhan ngan iba pa. Karuyag liwat hini pakusgon an yunit milisya ngan iba pa nga yunit gerilya nga reserba nga kusog han BHB. Santop nira an importansya hini komo dugang nga armado nga pwersa ha pagsirot ha mga traydor ngan pasista nga kaaway, ngan ha pagkumpiska ha ira mga armas ngan iba pa nga panmilitar nga lohistika tikang ha magdinaugon nga taktikal nga opensiba.

Hingyap nira nga kumpletuhon an buruhaton ha pankatilingban nga imbestigasyon (SI) ngan sumpayan an madinaugon nga kagiusan nga kontrapyudal ha naglabay kontra ha matiyupion nga agaron maytuna ngan sinaliwan nga bag-o nga tipo nga agaron maytuna ha ira lugar.

Sigon kan Ka Jetro, usa ha mga lider masa nga tinambong, "an madinaugon nga pagtukod naton yana han PKM ha baryo an pamatuod han kamatuoran nga madig-on nga nakatindog an rebolusyunaryo nga kagiusan ha kabaryuhan." Samtang gintatanum naton an liso han organo han pampulitika nga poder ha aton prente gerilya yana, piho nga ginhihimo liwat ini han mga kasama ha iba pa nga prente gerilya ha bug-os nga kamurupud-an, sering niya.

Ha pag-uli han mga nag-atender, bitbit nira an ira bag-o nga mga responsabilidad ngan naglalarab nga hingyap nga kab-uton an nasyunal nga katalwasan ngan tinuod nga demokrasya.

(Basahon an syahan nga parte, Tsapter han PKM, naitukod ha butnga han operasyon militar ha Negros, Ang Bayan, Septyembre 7, 2025) AB

Mga kaso han pag-aresto ngan pan-gigipit han mga pwersa han estado, nahireport

Waray hunong an pagsabrag han kamadarahug han armado nga mga pwersa han estado ha katawhan nga naninindugan para ha ira mga katungod.

Panganganyon. Kabutngaan han gab-i hadton Septyembre 9 tubtub aga han Septyembre 10 nagbuhi han mga bala ngan nanganyon an 203rd IBde ha Sityo Tugas ngan kasapit nga mga komunidad ha Barangay San Vicente, Roxas, Oriental Mindoro. Gintarget han pangistraping ngan panganyon diri la an mga kagugub-an kundi an mga tanuman, komunidad han mga minoriya nga Mangyan, ngan mga lugar nga gintatahapan nira nga gin-atrasan han hukbo han katawhan nga ira naka-engkwentro.

Bunga hini, napiritan nga mag-ebakwet an gatus-gatos nga minoriya nga Mangyan kaupod an mga bata, kababayin-an, ngan kalagsan nga taga-Sityo Tugas ngan Sityo Swerte han Barangay San Vicente ngan mga kasapit pa nga kabablayan.

Pangaresto. Hadton Septyembre 16, gin-aresto han mga pulis an upat nga residente han Catmon, Malabon City ha mga kaso nga *perjury* ngan *grave coercion*, samtang usa nga nadabi pa ha kaso an sinurender. An mga iginpriso membro han Sandigan Nagkakaisang Mamamayan sa Upper Catmon nga natipa ha plano nga demolisyon ngan panlulupot han tuna ha barangay.

Pangigipit. Ha naglabay nga mga semana, ginsarbeylans ngan iginpatawag han mga pulis an pito nga membro han Amihan-Cagayan agud ipailarum ha interogasyon ngan piriton nga gumikan ha ira organisasyon. Kaupod ha ira an lider-kababayin-an nga hi Emilia Ventula.

Ha Negros Occidental, nahireport an pwersahay nga pagsulod han mga pwersa han estado ha balay ngan gintarhug an duha nga parag-uma ha Barangay Macagahay, Moises Padilla ngan Barangay Marcelo, Calatrava. Sugad liwat an ginhimo ha balay han mga residente han Barangay Linantuyan ngan Barangay Trinidad ha Guihulngan City. Ginkadto hira ha kabutngaan han gab-i, iginpailarum ha interogasyon ngan gintutukan han pusil.

Ha Panay, gin-akusaran han 3rd IB an lider han Paghugpong sang mga Mangunguma sa Panay kag Guimaras (PAMANGGAS) nga hi Lucia Capaducio komo usa nga rebelde nga "at large" (mayda kaso ngan diri pa nadadakop) dara han pagkamartir han iya anak nga Pula nga mangaraway. AB

Pagdelatar han pagbista ha kaso ni Duterte ha ICC, iginkadismaya han mga biktima

HUL-OS NGA IGINKADISMAYA han mga biktima ngan ira mga abugado ngan tagasuporta an pagdelatar han Pre-Trial Chamber han International Criminal Court (ICC) ha naka-iskedyul nga kumpirmasyon han kaso nga krimen kontra ha bug-os nga katawhan ni Rodrigo Duterte ha Septyembre 23. Gin-abuyunan han korte an pahayag han mga abugado nga "waray ha kundisyon" o diri "fit to stand trial" ("malibsog nga umatubang ha pagbista") hi Duterte. Sigon ha prosekyusyon han ICC, mismo an mga anak ni Duterte an nagsesering nga aada ha eksakto nga panhunahuna an ira amay.

Tikang han igpailarum ha kustodiya han ICC hi Duterte, aktibo nga nagmamaniobra an iya mga abugado agud igdelatar ngan ha dayuday igpabasura an kaso kontra ha iya. Susrunod an mga petisyon nga iginsalawad nira agud likyan an kumpirmasyon han kaso.

Mahugot nga gintitipahan han mga biktima ini nga mga larang. Panawagan nira, igdayon an pagbista ha pinakatemprano nga panahon.

Manindigan Network, igintukod. Nagduruyog an mga lider relihiyoso, tawo ha singbahan, mga grupo ha tawhanon nga katungod ngan internasyunal nga makatawo nga balaud ha ilarum han rehimen Marcos, hadton Septyembre 6 ha Shalom Center ha Manila. Hadton Septyembre 12, igintukod liwat an Manindigan-Central Luzon, ha Saint Scholastica's Academy ha San Fernando, Pampanga, an syahan hini nga panrehiyon nga tsapter.

Pakigbisog han mga *delivery rider* ha Cebu. Kinadto an mga Maxim delivery rider ngan membro han Piston Cebu ha LTO Central Visayas Office hadton Septyembre 15 agud ipanawagan an pagpapabalik han mga lisensya ngan iskoter nira nga ginkumpiska han mga otoridad. Ginkundenar nira an pan-gigipit ngan diri makatadungan nga aksyon han mga ahensya ha mga rider han Maxim.

Okupasyon han mga Israeli ha Siargao, ginkundenar. Naglansar han protesta an aada ha 80 nga residente han Siargao ha Sunset Bridge ha Catangnan hadton Septyembre 14 agud kundenaron an nahitatabo nga henosidyo ha Gaza, an hinay-hinay nga pagsakop han mga Israeli ha ira isla ngan an plano nga pagtitindog dinhi han Chabad House. Naglansar liwat han *petition signing* kontra ha pagtitindog han Chabad House ngan yana nakagtirok na hin 3,550 nga pirma.

Korapsyon ha badyet para ha 2026, gintipahan. Nagprotesta hadton Septyembre 10 ha atubangan han Senado an mga nasyunal-demokratiko nga organisasyon, agud kundenaron an paspas nga pagpasa ha badyet han Office of the President ha kongreso gamit an tahub nga "parliamentary courtesy". Sigon ha mga grupo, putos han korapsyon an badyet para ha 2026. Ginpahitaas an badyet para ha modernisasyon han AFP, *confidential and intelligence funds* ngan NTF-Elcac, samtang gin-ibanan an badyet para ha serbisyo ha kalibsugan ngan haros waray paghitaas para ha badyet ha edukasyon.

HA DAGMIT NGA PULONG

WARAY NAG-ENROL HA ROTC HA UP-BAGUIO,

pamatuod han pagsalikway han mga estudyante ha militarista nga programa.

Gabriela Women's Party

iginproklama komo **ika-64 nga representante** han sistema nga *party-list* kahuman magdesisyon an Comelec nga kumpletuhon an 20% nga aada ha balaud nga kinahanglan nga representante han mga party list ha Kongreso.

32%

Ia han mga proyekyo ha *flood control* an iginsapubliko han rehimen Marcos ha website hini nga "Sumbong sa Pangulo" nga basaranan yana han mga imbestigasyon; limitado an mga datos ngan diri abrido an proseso han pagpili hini.

Ginkuhaan: Ibon Foundation

2.4%

Ia han kabug-usan nga badyet para ha 2026 o ₱153.9 kabilyon an mahingangadto ha agrikultura, kun diin ₱16 kabilyon para pa ha ginkokorap nga ***farm-to-market roads***. Waray pa ini ha katunga han 6% nga nakaalutaga ha militar, ngan hirayo ha 23.6% nga putos hin korapsyon nga mga pan-imprastraktura nga proyekto.

8

ginpatay ngan pwersahay nga iginpawara nga tagdepensa han kalibungan an nahireport ha Pilipinas hadton 2024; ha Asia, an Pilipinas an "pinakamakamaratay nga nasud" para ha ira ha nakataliwan nga 12 katuig.

Ginkuhaan: Global Witness

₱735B

an igin-alutaga han rehimen Duterte para ha mga proyekto nga ***flood control*** ha 6 katuig niya nga termino, tikang $64 kabilyon ha 2016 ngadto $128 kabilyon hadton 2022.

100+

nga mga Pilipino nga *seafearer* an igindeport han US ha kontra-migrante nga kampanya hini bisan kumpleto an ira mga papeles.

Ginkuhaan: Tanggol Migrante

₱21 KAMILYON

an ginkarawat ni Ferdinand Marcos nga "kontribusyon" ha iya kampanya ha pagkapresidente tikang ha 2 nga kontraktor han proyekto nga *flood control*; ₱19.9 kamilyon naman an ginkarawat ni Sara Duterte. Kalingkod nira ha pusisyon, gintagan han dagko nga pampubliko nga kontrata ini nga mga kontraktor.

Ginkuhaan: PCIJ

WARAY BADYET

an badyet para ha iginhambog ni Marcos nga **Zero Balance Billing**; karuyag sidngon, kukuhaon ha nagbabayad nga mga pasyente an subsidyo, ngan diri tikang ha estado.

Makatadungan nga presyo han tabako, utro nga igin-insister

Utro nga iginlansar han mga parag-uma han tabako ha mga prubinsya han Ilocos an kampanya agud pahitas-on ngadto ha minimum nga ₱128 kada kilo an presyo han pamalit han tabako. Nakaraysang yana ha sumobra-kumulang ₱97 kada kilo an balyuay han tabako, nga usahay nadarusdos ha ₱50, depende ha klasipikasyon ngan kalidad.

Kada duha katuig, igintatalaan han "tripartite talks" o pag-erestorya han tulo nga gapil, ha pagdumara han National Tobacco Administration (NTA), an presyo han pamalit han tabako. Ginpatambong ha miting an mga *trader* han tabako, nagmamanupaktura, ngan parag-uma. Kasagaran nalandaw ngan ginpapamatian han NTA an tingog han mga komersyante ngan negosyante hini nga mga miting. Sigon ha mga magtatabako, lutaw gud dinhi an konsabuhay han NTA ngan mga kompaniya.

Hadton Oktubre 2023, iginhitaas la ha guti kaupay nga ₱3.90-₱9.90 kada kilo an presyo han pamalit han tabako para ha 2024-2025. Iginrakudako pa han NTA nga an paghitaas ha presyo an pinakahitaas na ha nakataliwan nga duha kadekada. Urhi nga hinitaas hin ₱10 kada kilo an presyo han tabako hadton 2008-2009.

Iginlalansar yana nga Septyembre an panibag-o nga serye han konsultasyon o Pre-Tripartite Conference para ha igtatalaan nga paghitaas han presyo han tabako para ha 2026-2027.

Diri ginpapamatian, ginpupuypoy

Ha Ilocos, waray patambungon ngan ginriwahan han NTA nga magpartisipar an mga parag-uma nga membro han Stop Exploitation-KMP agud ipahayag an ira gapil ha ginhimo nga miting ha Candon City hadton Septyembre 11. Naglansar han piket ngan nagprotesta an Stop Exploitation ha miting ngan nanindugan nga mayda hira katungod nga magpartisipar ha miting.

Ha pag-iinsister, naiduso an lokal nga NTA nga pasudlon an mga tinaglawas han grupo ngan pamatian an ira panawagan. "Waray industriya han tabako kun wara an mga parag-uma," pahayag ni Julie Balangue, tagapagyakan han grupo.

Waray na ngani pamatian, butaray pa nga nahiagum han panmuypoy tikang ha mga pwersa han estado an mga lider-parag-uma nga inatubang ha miting. Pira kaadlaw kahuman han miting, nahireport nga ginkadto han mga pulis ha Barangay Maradodon, Cabugao an balay ni Teresita Taliboguen, lider han Kalipunan dagiti Mannalon Ken Mangngalap iti Probinsya ti Ilocos Sur.

Waray makaestorya han mga pulis hi Taluboguen, kundi sering nira, segurado an ira grupo nga waray ini iba nga tuyo kundi tarhugon, ngan paundangon hiya ha iya aktibo nga partisipasyon ha mga paggios para ha katungod ngan kaupayan han mga parag-uma ha Ilocos Sur.

Makatadungan nga presyo

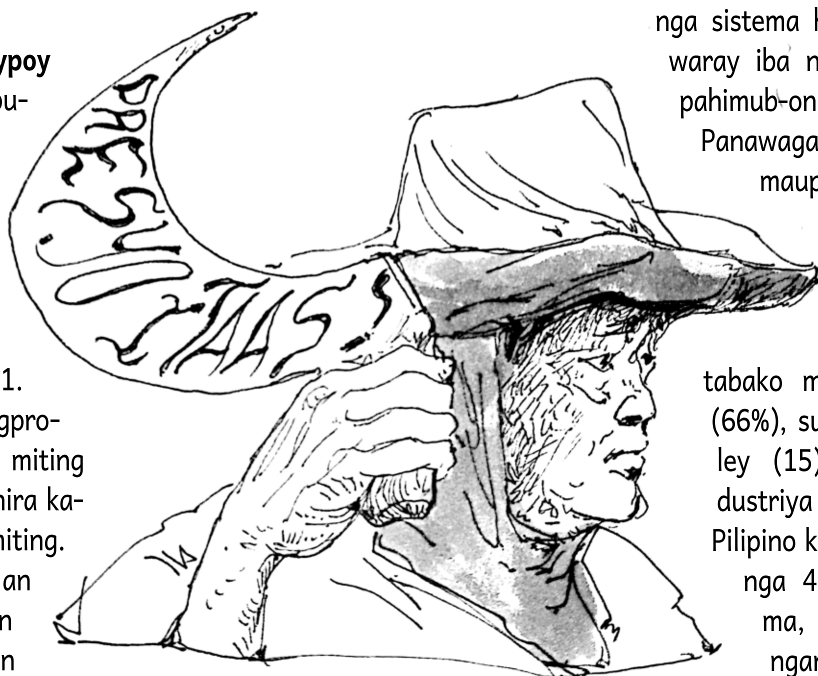
Agud diri malugi, ginkikinahanglan han mga magtatabako nga mahibaligya an ira produkto ha masobra ₱128 kada kilo, hirayo ha minimum nga presyo nga ₱81-₱97 ha presente. Pag-insister han mga parag-uma ha tabako, makatadungan la nga pahitas-on an presyo han tabako tungod kay nahitaas gihap an gastos ha produksyon ngan trabaho.

Sigon ha pag-aram han Stop Exploitation, grupo han mga parag-uma ha Ilocos, nag-aalutaga han 232 kaadlaw an mga magtatabako para ha kabug-usan nga proseso han pagtatanum tubtub pagbaligya han tabako. Nagastos hira hin diri mamenos ha ₱91,877 ha produksyon ngan nagbabayad han kasagaran ₱13,500 para ha plete ha usa kaektarya nga tuna. Labot pa hini an gastos ha pagkaon han mga trabahador ngan iba pa nga tigdaay nga baraydan.

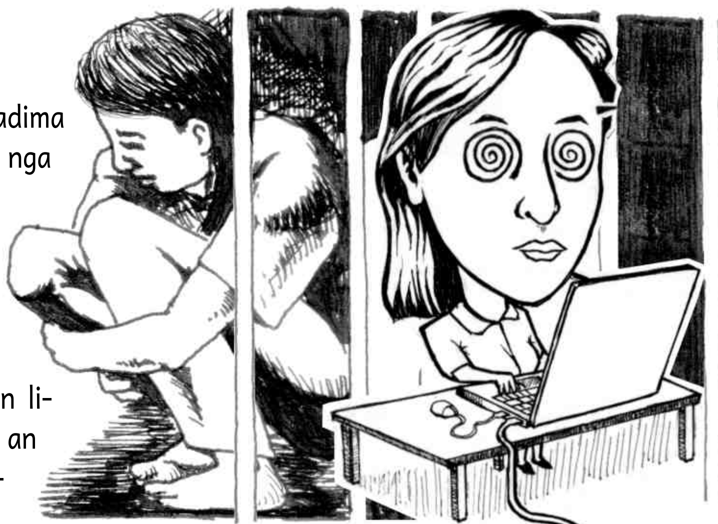
Magbabaton liwat an paghitaas han presyo ha matag-adlaw nga panginahanglan han usa nga lima-katawo nga pamilya han mga parag-uma. Ha pag-aram han grupo, nanginginahanglan an kada pamilya han minimum ₱739.75 kada adlaw para batunon an mga panginahanglan.

Yana nga tuig, iginduduso han mga trabahador nga pahitas-on han ₱16.96-₱69.98 an presyo han mga tabako nga *batek, native*, Virginia ngan Burley. Ginhahangyo liwat nira nga tanggalon na an diri makatadungan nga sistema han klasipikasyon nga waray iba nga katuyuanan kundi pahimub-on hin duro an presyo. Panawagan liwat nira an mas maupay nga mga kondisyon ha "contract growing" han tabako.

Kadam-an han mga umhanan han tabako matatad-an ha Ilocos (66%), sunod ha Cagayan Valley (15). Nakasarig ha industriya an 2.1 kamilyon nga Pilipino kaupod an gintatantiya nga 430,000 nga parag-uma, trabahador ha uma ngan ira mga pamilya. AB

“Scam hub trafficking,” panibag-o nga porma han pangunguwat ngan pangunguripon ha mga migrante

Hadin naglabay nga mga bulan, nabutad an makarimadima nga mga kaso han *human trafficking* han mga Pilipino nga ginsulod ha mga "scam hub" ha nasud Cambodia, Thailand, Laos ngan Myanmar. Sigon ha datos han estado, diri mamenos ha 695 nga Pilipino an biktima nga nakatalwas yana nga tuig ha nasering nga mga nasud.

An *scam hub trafficking* usa nga tipo han *trafficking* o iligal nga rekrutment para ha paniniyupi, kun diin an mga biktima nga gin-uuwat han saad nga peke nga trabaho iginsulod ha mga *scam hub* o *scam farm* komo *online scammer* para ha mga sindikato. Bisan kun diri tanan han biktima na-*traffick*, tanan nga trabahador ha *scam hub* gin-gagamitan han kamadarahug ngan pangangabuso agud pwersahon hira nga himuon an iligal nga aktibidad.

An kaagsuban nga ginpapatrabaho ha mga biktima an "romance scam" kun diin ginpapahigugma nira an mga target nga biktima, nga ha dayuday gin-eengganyar nga magpadara han kwarta ha peke nga negosyo, *cryptocurrency* ngan iba pa nga peke nga pamumuhunan. Target han ira operasyon an mga tawo ha nasud han Asia, North ngan South America, ngan Middle East. Ang mga *scam hub* gindudumara han mga langyaw nga sindikato nga kriminal, kakunsabo an mga lokal nga upisyal han gubyerno.

Syahan nga nahireport an sugad nga porma han *trafficking* hadton 2015. Kundi nagtikang ini nga magin hiluagan ngan sistematiko hadton 2021. Gin-gamit han mga sindikato an mga abandonado nga kasino ngan hotel para himuon nga *scam hub*. Kadam-an han mga *scam hub* nagtikang ha Southeast Asia kundi naghiluag ini tubtub ha West Africa, Middle East ngan Central America. Target han mga sindikato an mga trabahador nga may kahibaruan ha *information technology* ngan makarit ha lenggwahe nga English.

Nagin lansaran liwat han *scam hub* an Pilipinas, nga nagtago ha likod han Philippine Offshore and Gaming Operation o POGO nga igintindog ha nasud. Damo ha mga gin-uripon dinhi mga Chinese nga iligal nga iginsakob ha nasud ngan mga Pilipino nga ginpatrabaho komo *scammer* hini nga pasilidad.

An makangingirhat nga eksperyensya han mga biktima

Kadam-an ha mga Pilipino nga biktima naaghat nga magtrabaho komo *customer service representative* ha Cambodia ngan Myanmar nga may sweldo nga US$700 kada bulan. Kundi pag-abot nira didto ginkumpiska an ira mga pasaporte ngan selpon. Iginsulod hira ha *scam hub*, nga an target mga Pilipino ha US.

Uripon ngan epektos an pagtagad ha mga Pilipino nga migrante. Kun diri nira himuon an ira trabaho o naabot an kota, ginpapasul-an hira, iginpipriso hin waray pagkaon ngan ginpapakaaluhan han ira mga amo. Pinakagrabe nira nga nahiaguman an tortyur ngan pangunguryente. An iba nga trabahador iginbabaligya ha iba nga kompaniya ha takna nga diri na hira "mapahimulsan" han ira amo.

Bisan kun nakatalwas ha mga *scam hub*, damo ha mga biktima nga Pilipino an padayon nga nahihiagum han grabe nga troma ngan problema ha kalibsugan tungod ha makangingirhat nga eksperyensya.

Ha presente, mayda 148 nga Pilipino nga migrante an nakatalaan nga ireskyu ngan ibalik ha Pilipinas tikang ha magkalain-lain nga *scam hub* ha Asia.

Ha luyo hini, padayon nga nakapiyong nga nalaum ngan nahuhulog ha lit-ag an mga Pilipino ha saad nga peke nga trabaho ha iba nga nasud durot han grabe nga krisis ha ekonomiya ngan kawarayan han trabaho ha nasud.

Mas grabe pa, imbes nga maghatag han panmaihaan nga trabaho nga may makaburuhi nga suhol, an Department of Migrant Workers pa mismo an naakto nga "trafficker" han estado. Igintatanyag hini an barato nga kusog pagtrabaho han mga Pilipino ha iba nga nasud kabalyo han bilyon kadolyar nga remitans samtang ginbuburublag an mga pamilya ngan gintatanggalan han dignidad an mga migrante. Karuyag pa hini yana gamiton an mga lokal nga gubyerno komo "rekruter" han mga nasud ngan langyaw nga kompaniya, ha luyo han diri mahubas nga estorya han pananalumpigos ngan abuso nga nahiaaguman han mga migrante nga Pilipino.

Tubtub nga diri nareresolba an kakurian ngan nahibabasura an *labor export program* nga nagreresulta ha mga pwersahay nga migrasyon, segurado nga magdadamo pa an mga biktima nga dadarahugon ngan aabusuhon han mga sindikato, ngan mananalumpigos ha pagturaw han mga migrante, nga waray iba nga ruyag kundi matagan han mas maupay nga kinabuhi an ira pamilya. AB